

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se pri-
mesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMÂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 100.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

În străinătate un exemplar 4 Lei.

„CLUJUL” suprimat fără bază

— Ziar românesc care se susține din propriile sale puteri. —

Ziarul „Clujul” a fost suprimat săptămâna trecută printr-o dispoziție a Consiliului de Război, al Corpului VI Armată.

La suprimarea ziarului nu s'a indicat nici un motiv, neputându-se invoca nici o bază, pentru că „Clujul” n'a făcut altceva, decât ca ziar independent, a luptat pentru validitatea românilor și interesele țării, infierând uneltirile dușmanilor noștri interni și externi și propagând naționalismul, susținător al țării.

„Clujul” a insistat pentru evitarea turburărilor, pentru că de aceste s'au folosit dușmanii noștri pentru a provoca anarhie în România ca să poată apoi pescui în apă tulbură.

Ziarul „Clujul” apăra pe fiecare român contra uneltirilor presei dușmanilor noștri și fără deosebire de partid, fiind foarte obiectiv, a căutat să contribuie la contrabalansarea propagandei antiromâne. Chiar și în ultimul număr, înainte de Paște, am luat apă rărea dlui ministru Tătărescu contra ziarului evreiesc și evreo-maghiar, cari îl dezavauau, pentru că a îndrăsnit să spună adevărul, că comitetul partidului maghiar nu reprezintă ungerimea ardeleană.

Ziarul nostru cu această ocazie a accentuat, că comitetul partidului maghiar își rezumă activitatea în a provoca nemulțumiri ca să poată redacta proteste de propagandă antiromână pentru clica Horthy-Aponyi, în care sunt încadrați câțiva inconsolabili, pe cari îi doare, că li-s'au expropriat moșiile în România încât nu mai pot trăi în trândăveală.

În acel număr totodată se făcea apel la dnii Brătianu pentru a lua dispoziții contra ponegriților țării, contra cărora nu a luptat numai „Viitorul” ci și alte ziare, între cari și „Clujul”.

Cu toate acestea însă „Clujul” a fost suprimat, tocmai atunci, când ar fi fost de dorit să se suprimă ziarul în „anumita presă”, care într'adevăr meltește contra intereselor noastre, redactându-le și susținându-le indivizi dușmani intereselor noastre naționale.

Ziarul „Clujul”, evident înregistra toate evenimentele sensaționale, însă în mod informativ, susținând exclusiv interesele române, fără însă, ca să înșelă drepturile concetățenilor noștri pacinici. Din acest motiv dispozițiile de suprimare luate contra ziarului „Clujul” nu și-le pot explica nu numai românii particulari, dar nici autoritățile române, iar autoritățile, cari au suprimat ziarul nu au fost în stare să-mi invoce vre-o bază sau motiv, să pot ști cauza suprimării ziarului.

Di general Papp, întreat, că de ce a suprimat ziarul acesta favorabil intereselor române, ne-a declarat, că cunoaște atitudinea ziarului, pentru că nu l-a citit.

Diracțiunea ziarului astfel s'a văzut

nevoită să pornească proces de despăgubire contra acelor, cari cred, că fără nici o bază și motiv, se poate suprima vre-o libertate garantată prin Constituție, având în vedere, că astfel pot fi spânzurați românii, la dorința indizerabililor, cari ne corup țara cu ajutorul banului.

Dacă însă a fi român bun, susținând și apărând interesele neamului și țării, constituie vre-o crimă, atunci n'am nimic de spus: mă pot spânzura și pe mine, împreună cu câteva milioane de români cinstiți și conștienți de datoria lor!

V. I. Moldovan.

Haosul politic

Fuzionările făcute în vederea viitorului guvern, au provocat sciziuni în toate partidele. — Cari fracțiuni au șanse de reușită?

Politica internă ne evidențiază mereu fuzionări și în urma acestora: sciziuni de partide.

În ziarul „CLUJUL” am înregistrat în mai multe rânduri

fuzionări și sciziuni de partide.

Am înregistrat fuzionarea și sciziunea partidului național-democrat de sub șefia dlui N. Iorga cu partidul poporului, fracțiunea Argetoianu și a țărăniștilor cu naționaliștii.

În ultimul timp însă am avut ocazie să înregistrăm dorințe de sciziune și în partidul liberal.

În urma sciziunilor provocate s'a ivit ideea de-a se forma din diferitele fracțiuni câte o coaliție de guvernament.

În fiecare partid evitându-se câte două fracțiuni,

s'a ivit părerea de-a se forma două coaliții.

Care va fi mai tare din aceste fracțiuni nu se știe, dar

atâta se așteaptă ca sigur, că noile organizații naționale vor fi decisive

pentru oricare coaliție fiind foarte bine organizate și infiltrându-și ideile în masa poporului.

În legătură cu aceste se afirmă, că în această direcție vor și porni tratative unii reprezentanți de partide. Din toate aceste rezultă, că

organizațiile naționale au început să stăpânească situația

în privința alcătuirii noului guvern, care, dacă va avea tactica necesară de guvernare, va fi foarte salutar pentru interesele neamului și țării.

Evenimentele de altfel ne vor mai evidenția dezvoltarea situației.

Falsificarea statisticii

Recensământul din ultimul timp a dat ocazie la multe discuții, avându-se în vedere, că

datele serviciilor statistice nu se consideră exacte,

din diferite motive, în defavoarea celorlalte neamuri.

Di Ionescu, directorul statisticii centrale din București de pildă susține, că evrei nu sunt în România, decât 5%, pe când dl Istrate, șeful statisticii regionale din Cluj constată, că

în România sunt un milion și jumătate evrei,

adică 8%, deci mai mulți decât evidențiază dl Ionescu.

Datele aceste însă de asemenea nu sunt exacte, pentru că

evrei în întreaga Românie sunt aproape 2 milioane

însă intenționat își ascund numărul, pentru a nu fi bătaior la ochi pericolul evreesc.

Foarte mulți evrei emigrați din Galiția, Rusia, Polonia și Ungaria,

se dau drept nemți, ruși, polonezi și unguri

ca să li-se piardă urma și ca să contribuie la alcătuirea statisticii cu date false, pentru a nu-și evidenția numărul periculos de sporit după cum s'a constatat în mai multe rânduri.

O aranjare a acestei falsificări este deci necesară, în interesul neamului nostru, pentru a avea date exacte.

Uneltirile sovietelor

Ziarele franceze și după ele toate ziarele din lume fac mare zarvă în jurul propagandei sovietelor, care se dezvoltă prin bolșevicul Zinoviev.

Sovietele, prin propaganda întreprinsă, după cum afirmă, intenționează, ca să-și infiltreze principiile în Balcani, folosindu-se de situația actuală. În Bulgaria caută să reînstaleze guvernul țărănist-anarhic, sub conducerea unor evrei, iar în Jugoslavia folosindu-se de discordiile dintre partizanii prim-ministrului Pasici și radicalistului conducător Radici caută să-și instaleze evreimea sub forma unor noi soviete.

Prin aceste metode bolșevicii caută să atace România în spate, neîndrăsnind altfel să înceapă război cu românii, pentru că se tem de o eventuală contrarevoluție rusească.

Uneltirile sovietelor ne dovedesc destul de evident, că naționalismul românesc trebuie intensificat și nu stânjenit, pentru că altfel devenim un stat cosmopolit, care nu poate fi dăunător.

Activitatea reprezentanților minoritari

Di Lepădatu, ministrul Artelor, a luat dispoziții să se ia măsurile necesare contra Statului catolic, pentru că acesta a nesocotit dispozițiile de organizare și a făcut enorme ilegalități, în dauna României, evitând controlul Statului.

Conducătorii Statului catolic caută pe toate căile, ca să dovedească cumcă dl Lepădatu ar fi fost indus în eroare

Atât conducătorii Statului catolic maghiar, cât și cei ai partidului maghiar, magnați inconsolabili, de altfel întotdeauna caută să dezavueze pe românii, cari le aduc vre-o acuză justă, cum a fost și acea adusă de dl Tătărescu.

Românii cu toate aceste știu destul de bine, că atât reprezentanții minorităților, cât și ai Statului catolic, în întreaga activitatea lor nu fac altceva, decât cauză să servească motive, să se ia dispoziții contra lor, ca să poată servi argumente false pentru propaganda antiromână.

Această propagandă este susținută de magnați inconsolabili, cari cred, că-și vor recăpăta moșiile expropriate, dacă prin propagandă vor putea să introducă vechiul regim feudal.

Eșuarea acordului țărănist-naționalist

În cercurile politice se susține eșuarea acordului țărănist-naționalist, în urma căreia ziarele susțin, că în sânul partidului național s'ar fi provocat o reșcare sciziune, însă această sciziune nu s'a declarat încă oficios.

Sciziunea despre care scriu ziarele, după cum suntem informați, nu s'a provocat și toate svornurile lansate în această direcție, nu sunt, decât știri tendențioase. Atâta însă este sigur, că alcătuirea blocului opoziționist pentru formarea unei coaliții de guvernament, n'a reușit.

Fuziunea, pe care o făcuse pe deoparte partidul național-democrat de sub șefia dlui N. Iorga cu cel al poporului de sub șefia dlui Argetoianu, iar pe de altă parte partidul conservator-democrat prezidat de dl Marghiloman cu cel averescan de sub conducerea dlui Averescu, n-a înregistrat nici un succes pozitiv în privința alcătuirii coaliției capabile de guvernament.

„Viitorul” oficiosul guvernului dealtfel toate partidele actuale din opoziție le declară incapabile de guvernament.

Din coloanele ziarului „Viitorul” însă se poate observa clar, că guvernului nu-i pasă de aceste partide, dar în schimb ia dispoziții contra organizațiilor naționale, de care își teme puterea, fiind bine organizate.

Mussolini

face ravagii în lumea nobililor
— 200.000 titluri anulate —

Decretul asupra titlurilor de nobilitate a deslănțuit o agitație enormă în lumea aristocrată.

Decretul recunoaște pe nobilii creați de Papa înainte de 1870, dar pe cei de pe urmă nu. Iată deci 60.000 duci, conți, marchizi și baroni cari nu-și vor mai putea purta titlurile. Statul va putea să acorde în mod excepțional unora dreptul să-și poarte titlurile, dar cu condiție să plătească 70.000 lire pentru duci, — 50.000 pentru marchizi, 40.000 pentru conți și 30.000 pentru baroni. Concesta aceasta nu poate fi dată decât de rege. Afară de asta, există în Italia sute de mii de nobili cari n'au documente. Este aristocrația din evul-mediu, ale cărei arhive s'au distrus în timpul războaielor.

Consulta Heraldica n'a vrut să înscrie decât 10.000 nobili și a respins 200.000. Aceștia vor trebui să renunțe la titluri, care în multe cazuri datează de sute de ani. Mussolini nu admite nobili fără acte.

Panamaua dela Răchițele

Nouii amănunte.

În legătură cu panamaua improprietărilor dela Răchițele din plasa Huedin, s'au scos la iveală și unele chestii, cari nu sunt în legătură cu afacerile mercenarilor Tischler-Fischer și alții.

În legătură cu exproprierea forestiere din jurul Huedinului, dl Bose, inspector silvic, împreună cu secretarul d-sale, dl Vasile Vasiliu, au făcut raport ministerului, ca să nu i-se permită exploatarea pădurilor proprii Recad, nici românului Emil Petran, preot în Almașul-Mare, iar dl Augustin Pop, preot în Nădășel, a fost atacat, pentru că are o moșie în Hodiș. Toate acestea s'au adus în legătură cu panamaua dela Răchițele, deși sunt chestii aparte și n'au nici o legătură cu panamaua dela Răchițele. Din acest motiv intereseții au pornit proces de despăgubire, având în vedere, că au fost stânjeniți în drepturile lor legale, încât au ajuns într-o situație foarte critică.

Arestarea bolșevicilor dela noi

Guvernul socotind că bolșevicii dela noi voesc să facă o răsmăriță pentru a putea aduce în țară pe ruși, — a dat ordin ca să fie arestați căpeteniile lor.

Ori câteva gazete din acele, cari nu apăr decât dezordinea și fărâdelegile au căutat să-i scoată pe bolșevicii basma curată, învinuind guvernul, că îi ...nedreptățește!

Judecata însă își urmează drumul, descoperindu-se pe fiecare zi mari fărâdelegi făcute de acești oameni.

Astfel din scrisorile găsite în casele lor de întâlnire s'a dovedit că ei ascultau ordinele venite dela bolșevicii ruși din Moscova și dela acei din Ungaria și Germania, — adică dela toți dușmanii țării. Un anume Țiganco, șef bolșevic dela Odesa le dădea bani și ordine cum să lucreze. Ei au voit astfel să pricinuiască o rezmeriță în Basarabia cu prilejul sfatului de pace ce l-am avut de curând cu rușii la Viena. N'au reușit însă, pentru că românii nu s'au potrivit unor ticăloși streini.

Acum cel mai mare vinovat, unul Finkelstein, a dispărut, dar poliția e pe urmele lui și îl va descoperi.

Toți vor fi condamnați pentru trădare de neam și țară.

Emigrarea românilor

Cauzele emigrării.

— Deromanizarea României-Mari —

Românii, după cum am accentuat în numărul trecut al ziarului „Clujul”, au început să treacă la alte confesiuni,

pentru a putea obține permisia de-a emigra în America,

neputând exista de streini în România lor proprie.

Emigrarea românilor dovedește destul de clar, că

românii au ajuns să fie streini în România,

pe care și-o făuriseră cu sângele și vitejia-și proprie.

Motivele, cari i-au determinat pe români să plece în masă din România, sunt următoarele: impozitele

le îngreunează situația și așa destul de critică neavând resurse de câștig,

pentru că producția agricolă nu le poate satisface la toți mijloacele de trai. Astfel

au căutat să se plaseze pe la diferite întreprinderi.

Cum în România însă majoritatea întreprinderilor o constituiesc cele neromâne,

în proporția de aproape 90 procente,

nici un român nu s'a putut specializa în vre-o branșă, pentru că puținii români, cari au fost primiți în serviciul vre'unei întreprinderi,

au fost întrebuințați exclusiv pentru muncă brută,

ca să nu se poată specializa.

Întreprinderile neromâne, cari sunt în majoritate covârșitoare,

au importat lucrători din străinătate pentru lucrările mai ușoare

provocând lipsă de lucru pentru ucătorii indigeni.

Dela 1919 Ianuarie în total în România

s'au importat peste două milioane streini,

dintre cari cei mai mulți se ocupă cu gheșefturi de speculă, iar restul constituie tot clica paraziților, respective a indizerabililor. Cele două milioane dintre

streinii aceștia ocupă cam 80.000 apartamente

provocând criză de locuințe pentru românii, cari își fac datoria față de neam și țară și cari din acest motiv nu pot fi plasați sub acoperemânt.

Streinilor li-se dă tot dreptul să lucreze contra intereselor noastre și să ne ponegrească, pentru că

cu ajutorul banului și-au creat o situație de dictatori în România

pe când românii sunt persecutați, dacă sunt buni români, cari au în vedere interesele neamului și țării.

Românii în aceste împrejurări sunt decși să-și schimbe chiar și numele, pentru a putea emigra din țara aceasta, despre care cred, că trece prin faza, prin care a

trecut decedata monarchie austro-ungară,

devenind o nouă Palestină pentru Evrei, iar pentru Români o adevărată Golgotă.

Românii au ajuns să nu mai aibă nici o speranță pentru viitor și din acest motiv caută

să plece în America pentru ca să-și făurească o nouă țară,

care să fie adevărată Românie în locul celei actuale cosmopolite.

Guvernul dacă nutrește sentimente românești, în tot cazul este dator să îndrepte starea actuală contribuind la validitatea românilor, la sprijinirea și nu la stânjenirea dezvoltării sentimentului național-românesc, pentru că în ori-ce primejdie, numai pe români poate conta și nu pe streini, în privința asigurării integrității și siguranței statului!

V. I. M.-Delacara.

Libertatea scrisului românesc.

Suprimarea ziarului „Clujul”.

Corpul VI. Armată din Cluj prin Consiliul de Război a suprimat fără nici un motiv și bază ziarul „Clujul”, care lupta pentru consolidarea țării și validitatea românilor, făcând propagandă pentru evitarea turburărilor dăunătoare pentru Neam și Patrie, având în vedere, că de aceste turburări s'ar putea folosi dușmanii nostri. Dl V. I. Moldovan, prim-redactorul ziarului „Clujul”, neaducându-i autoritățile competente nici un motiv și bază referitor la suprimarea ziarului „Clujul”, a declarat d-lui General Papp, comandantul Corpului VI. Armată și d-lui Gritta, prefectul poliției Cluj, că nu poate înțelege de ce să se suprimă ziare românești, cari contribuie la consolidarea țării și validitatea românilor, ca și ziarul „Clujul”, atunci, când cele antiromânești, ca „Adevărul”, „Dimineața”, „Aurora”, etc. uneltesc contra intereselor țării și românilor și cu toate acestea se protejază.

Ziarul „Clujul” a avut în vedere interesele țării și românilor ca și „Universul” etc. fără cuiorit de partid și cu atât mai jignitoare este pentru sentimentul românesc suprimarea acestui ziar adevărat românesc.

Guvernul dacă are interes să avem în România numai ziare antiromâne, ca „Adevărul”, „Dimineața” etc. atunci nu avem nimic de zis, dar, dacă are în vedere interesele românești, atunci are datoria să nu-i mai stânjenească pe aceia, cari lucrează pentru binele Patriei și Neamului. Dealtfel vom reveni editând „Clujul Românesc” până se va reprobă apariția ziarului „Clujul”.

Abonați-vă la

„CLUJUL ROMÂNESC”

!! Cel mai bine scris
Cel mai bine informat
Cel mai răspândit
— ZIAR DIN ȚARĂ —

Controlul întreprinderilor

Intensificarea controlului pentru asigurarea respectării dispozițiilor legii naționalizărilor.

Guvernul a luat dispoziții pentru intensificarea controlului întreprinderilor, având în vedere, că după cum am accentuat în „Clujul” în mai multe rânduri, întreprinderile neromâne eludau mereu dispozițiile prevăzute în legea naționalizărilor.

Întreprinderile neromâne, după cum accentuam în mai multe rânduri în ziarul „Clujul”, evitau să-și angajeze români deși legea naționalizărilor prevedea, că 50% din capitalul și angajații întreprinderilor trebuie să fie de origine română.

Întreprinderile cu toate acestea nu angajau decât câte 2—3 români ca funcționari și 2—3 membri în consiliile de administrații pentru intervenții, ca să-i compromită. Printre lucrători nu angajau români, decât pentru munca brută, evitând să-i repartizeze în vre-un loc, unde să se specializeze.

În schimb toate întreprinderile au avut grija să-și importe lucrători și funcționari din străinătate, ca să provoace lipsă de lucru pentru lucrătorii indigeni, adică români.

Inspectoratele muncii și serviciile de siguranță în tot cazul, au datoria să-și exercite mai sever controlul, expulzând streinii indizerabili, pentru că în caz contrar vor fi nevoiți a face câțiva particulari controlul, denunțând serviciile, cari vor tolera indizerabili în țară!

Impresia anulării hotărârilor Băncii Centrale

În numărul de Paște al ziarului „CLUJUL” am înregistrat senzaționalul eveniment economic, că Tribunalul Cluj a anulat hotărârile adunării Băncii Centrale din Cluj pe baza că adunarea ar fi trecut cu vederea peste unele formalități pretinse de către clica micilor acționari Șteflea-Răchițan, foști funcționari la Banca Centrală.

Anularea hotărârilor a produs mare senzație în viața economică și din acest motiv rezultatul apelului se așteaptă cu mare nerăbdare pentru că nu s'a prea întâmplat în viața economică să fie anulate hotărârile vr'unei adunări generale.

Serbătoarea muncitorimei

Adunarea comunistilor și socialiștilor în Cluj.

Joi a avut loc serbătorirea zilei de 1 Mai, care s'a declarat oficios serbătoare muncitorească.

Serbătoarea zilei de 1 Mai s'a început cu o deosebită solemnitate în Cluj, comunistii organizând o întrunire în sala „Biazinii”, iar socialiștii în sala „Redutei”, ca să demonstreze pentru triumful viitor al proletariatului internațional.

Excursiuni s'au făcut în pădurea Hoia și cea din spre Feleac, unde au avut loc mari petreceri.

Intrunirile muncitorimei socialiste și a celei comuniste au fost aprobate de către autoritățile clujene, cu toată starea de asediu, cu care se motiva interzicerea întrunirilor național-române.

Propaganda averescanilor

— Adunarea demonstrativă la Cluj. —

Conducătorii partidului averescan au hotărât să-și organizeze o adunare la Cluj, în vederea organizării partidului.

Adunarea, care s'a stabilit pe ziua de 11 Mai c. va fi demonstrativă, servind de propagandă pentru organizarea partidului poporului, care a mai organizat astfel de întruniri în vechiul Regat.

Între aceste întruniri cea mai interesantă a fost cea, care a avut loc la Focșani, pentru că la acea întrunire d. Averescu a pornit contra evreilor indizerabili, schimbându-și atitudinea filosemită de până acuma.

Atitudinea antisemită a dlui Averescu însă, desigur nu-i convine dlui Groza și din acest motiv românii sunt foarte curioși să vadă cum se va îmbrăca filosemitismul dlui Petre Groza și antisemitismul dlui Averescu.

Averescanii, prin adunarea, care va avea loc la Cluj de altfel caută să-și câștige aderenți și printre rândurile studenților, propagând antisemitismul.

Incetățenirile

— Propaganda ziarelor streine intereselor române. —

Ziarele antiromânești fac mare zădărnici în jurul încetățenirilor, având interes, ca să susțină încetățenirea tuturor indizerabililor, cari au invadat România în număr de aproape două milioane, provocându-ne enorme inconveniente, între cari și scumpetea, prin specula pe care o desvoltă noi.

Dacă ar fi susținut și „Clujul” încetățenirea acestor indizerabili aduși de vânturi în România, desigur, nu s'ar fi luat dispoziții de primare contra lui, dar fiindcă a susținut contrariul, evident, că a fost dăunător intereselor unor organe, cari caută să se îmbogățească pe spinarea românilor, trădându-și țara, prin faptul, că ascultă mai mult de zăngănitul banului, decât de conștiința lor națională.

Reducerea prețurilor

— Reducerea salariilor și proporția scumpetei. — De ce trebuie să scadă prețurile?

Din cercurile economice se urmărește reducerea prețurilor, din motivul, că industria și comerțul sunt nevoiți să-și achite cheltuielile și astfel, neavând nădejdea necesară, sunt siliți a-și ridica prețurile mai ieftin mărfurile, ca să-și mențină seacă cumpărătorii.

Prețurile de altfel, în comparație cu cele din 1916, s'au urcat peste de 35 ori, pe când salariile salariaților abea s'au urcat de 10 ori, deci în mare disproporție cu scumpetea.

Reducerea prețurilor deocamdată fiind momentană, nu va convingea la ușurarea mijloacelor de viață ale salariaților.

Dacă situația se va mai îmbunătăți prin intensificarea producției atunci se poate spera, că vor reduce treptat și prețurile, până vor ajunge la normal. Această înșă numai peste vre-un an se va realiza, când se va stabili o solidă situația.

Stabilirea chirii

— Activitatea biroului înființat pentru stabilirea chirii. —

Miercuri a expirat termenul depunerii cererilor pentru stabilirea chirii rămase în litigiu după intrarea în vigoare a noului regim al chirii.

În Cluj oficiul înființat pentru stabilirea chirii s'a instituit la Tribunal, având președinte pe dl dr. Pop, fost secretar general la Secretariatul General de Justiție. Acest oficiu are să hotărască în toate chestiile litigante de chirie.

Cu ocazia prezentării cererii pentru urcarea chiriei oficiul pretinde să i-se adeverească cu chitanță eliberată dela perceptor, că petentul a achitat în contul impozitelor 3% din diferența dintre chiria veche și cea pe care o pretinde. Dispoziția aceasta însă a provocat enorme nemulțumiri în public, avându-se în vedere, că impozitul din chirie se pretinde cu toată chiriea cerută încă nu este sigură.

Termenul scurt, stabilit pentru prezentarea cererilor de asemenea a provocat nemulțumiri, avându-se în vedere, că în așa scurt timp petenții nu sunt în stare să-și poată prezenta petițiile completate, după cum se cere. Pe de altă parte nici oficiul nu le poate soluționa în masă. Din acest motiv ar trebui să se ia măsurile necesare, pentru remediarea inconvenientelor și nemulțumirilor generale.

Pașapoartele pentru America

— Restricțiuni la eliberarea lor. —

Ministerul de interne a dat o ordonanță cu privire la eliberarea pașapoartelor.

Ordonanța privește exclusiv pe locuitorii teritoriilor anexate; Locuitorii din regat vor primi și de acum înainte „fără nici o restricțiune”, pașapoartele de emigrare în înțelesul ordonanțelor de până acuma.

Conform ordonanței celei noi, Prefecturile județene sunt obligate ca în timpul cel mai scurt să anunțe, că toți acei locuitori din Ardeal, Crișana, Maramureș, Banat, Bucovina și Sătmăre, cari înaintează la Ministerul Muncii cereri pentru pașapoarte de emigrare, sunt datori ca de aci înainte să certifice în mod autentic că au indigenitatea în acea comună din 1 Decembrie 1918 și că de atunci au domiciliul stabil pe teritoriul României.

Afară de aceasta, numiții trebuie să dovedească că dela anexarea teritoriilor „nu au optat pentru vre-o cetățenie streină”.

Ordonanța mai dispune, că toți aceia, cari nu-și pot dovedi indigenitatea cu act oficial dela comună, precum și toți aceia cari după unire au venit în România, de-asemena pot să primească pașaport de emigrare dacă dovedesc, că s'au născut în vre-o comună din teritoriile alipite și că părinții lor și acuma locuiesc acolo având în aceea comună dreptul de indigenitate. În cazul acesta petiționarul să înainteze atât certificatul de naștere al său cât și certificatul de indigenitate comună al părinților.

Fără documentele sus amintite prefectii județelor nu vor transmite petițiile la Minister.

S'a pierdut cartea de lucru edată de corporațiunea industrială din Cluj pe numele Alexandru Barițiu calfă de brutar. Cel care o va afla este rugat a o preda Corporației Industriale Cluj, Str. Vlahuță.

Ajutorarea moșilor

— Consfătuirea reprezentanților județelor: Cojocna, Turda-Arieș, Bihor, Alba-de-jos. —

La 1 Mai a avut loc la Prefectura județului Cojocna, consfătuirea reprezentanților administrativi ai județelor Cojocna, Turda-Arieș, Bihor și Alba-de-jos, pentru ajutorarea moșilor. La consfătuire în afară de prefectii Mureșanu, Meșter, Velican, și Popovici, apoi directorii silvici și agricoli: Drăgan, Marțian, Petrini, Buhescu, etc. au fost invitați toți parlamentarii liberali ai acestor județe, apoi dl dr. Amos Frâncu, care a sărit în ajutorul moșilor încă cu ocazia expropriierilor, când moșii au fost neîndreptățiți prin cunoscuta panama dela Răchitele.

Comisia, care s'a instituit cu această ocazie pentru găsirea unor modalități de ajutorare a moșilor, la insistența d-lui dr. Amos Frâncu, a redactat către guvern o telegramă, în care să cere suspendarea tăierii pădurilor expropriate, având în vedere, că exploatarea, între cari rolul conducător il au mercenarii Tischler, Fischer, etc. exploatează pădurile cedate moșilor cu ocazia expropriierilor.

În legătură cu aceste s'au căutat modalități și pentru asigurarea pășunilor necesare vitelor populației din regiunile muntoase și alte chestii, cari sunt a se soluționa pentru ajutorarea moșilor.

Comisia întrunită la Cluj are menirea să soluționeze chestiile moșilor din județele Cojocna, Turda-Arieș și Alba-de-jos, urmând, ca pentru ajutorarea celorlalți moși din Bihor, etc. să se instituie o altă comisie din parte județului Turda-Arieș a luat parte la întrunire și dl dr. Al. Moldovan, sub-prefect în Turda.

Pentru ajutorarea moșilor s'a redactat un program vast de dezbateri, ale cărui discuții vor continua săptămâna viitoare.

Deocamdată s'a hotărât, ca să se studieze soluțiile pentru ajutorarea moșilor la fața locului, luându-se dispozițiile necesare.

Lipsa de nutreț

A fost și este încă un mare neajuns, în multe părți din Ardeal și Banat. Oamenii abia așteaptă să-și poată trimite vitele la pășunat. Timpul rece, din zilele din urmă, împiedică însă și creșterea ierbii. — Foarte rău au dus-o în acest an oierii, cari au suferit mult în urma scumpirii nutrețului. Acum în primăvară, se mai pomenesc și cu prețuri tot mai slabe pentru oi. La târgul Sebeșului și în alte părți au primit 1300—1600 lei pe pereche, ba în alte părți, mai înainte, până către 2000 lei pe cele de frunte. La Sibiu târgul de oi a fost însă sub toată critica. De fapt, aici oamenii n'au stare ușoară. Azi-mâine li-se prăpădesc oile cu totul. — Frații români oieri, adresați-vă deputaților din cercurile D-Voastră, ca să ceară în Cameră și pășunat pentru oi, în legătură cu reforma agrară.

ANUNCIURI

— comerciale, bilanțuri, prospecte, convocări și publicațiuni de ori-ce fel pentru ziarul

„CLUJUL ROMÂNESC”

se primesc cu prețuri originale numai la

Librăria Alexandru Anca
Cluj, Piața Unirii 32.**Informațiuni**

— Situația politică la noi începe să se cristalizeze, încât opoziția la a cărei fuzionare lucrează din răspuțeri mai mulți șefi de partide, fără însă, ca să înregistreze până acuma vre-un rezultat pozitiv, crede, că are mare șanse pentru răsturnarea guvernului. Organizațiile național-române de asemenea fac mari eforturi pentru a-și asigura puterea în frunte cu dl Cuza.

— Oaspeți înalți la Cluj. Zilele acestea orașul Cluj s'a bucurat de trei înalte vizite în persoanele domnilor miniștrii Alexandru Lăpădatu, Tancred Constantinescu și Const. Constantinescu. Scopul vizitei d-lor a fost chestia unor anchete.

Se așteaptă încă dl ministru Tătărescu, care va fi aici zilele acestea.

— Concertul maestrului Sibianu. Sâmbătă 10 Mai a. c. la orele 9 seara va avea loc în Sala Prefecturii județului al doilea Concert de piano și violină, dat de maestrul Sibianu, profesor la Conservatorul din Cluj, cu concursul d-lui I. Strasser dela Opera Română. Se va executa „Sonate a Kreutzer” de Beethoven precum și alte bucăți alese printre care și Rapsodia românească de Sibianu. Biletele sunt de vânzare la Librăria ANCA.

— Ancheta întreprinsă de către prefectura județului Cojocna, care a trimes pe dl. Octavian Simu, subprefect delegat, împreună cu dnii Bogdan, consilier agricol și Basil Poruț, revizor școlar, pentru a stabili la fața locului abuzurile anunțate din Milașul-Mare (plasa Ormeniș), Achind (plasa Teșca), Tagul-Mare și Tăgșor (plasa Sarmaș) promite a remedia foarte multe deficiențe școlare și agricole.

— Sărbătoarea Majestăților lor Regele și Regina. După ce au stat în Franța, unde au fost primiți cu mare cinste Majestățile lor Regele și Regina României au trecut în Anglia pentru a fi primiți ca musafiri de Regele și Regina Angliei. Pe unde trec Majestățile lor li se aruncă flori în cale și poporul le dă dovezi de dragoste, aceasta pentru că noi românii suntem bine văzuți de celelalte țări care au tot interesul să păstreze prietenia cu țara noastră.

— Consiliul orașului Cluj a însărcinat cu executarea legii încetățenirilor pe dl Ivan, fost șef de încetățenire. Se speră, că dl Ivan va avea în vedere interesele române în privința încetățenirilor, nepropunând pentru încetățenire indizerabili aduși de vânturi în țară.

Toată lumea aleargă la
Cinematograful grădinei
„DACIA”
din Strada Gen. Poetaș, 23,

unde toată vara vor fi cele mai frumoase filme senzaționale, reviste comedii vonetori, reviste comedii varietăți mondiale de telepatie, sugestie iluziuni, magie, magnetism, prestigiație, luciditate precum și diferite transformări după natură etc.

Decouri noi aparate speciale totul aranjat fantastic. Deasemenea cel mai intim și plăcut loc de petreceri juste splendori de grădina intim de după culise cu 24 de cabine special meajate cu restaurant de superior, cu un bufet bine asortat cu cele mai bune și gustoase, mâncări speciale și grătări speciale a la Regat, bere proaspătă și cele mai renumite vinuri de Drăgășani și Tokay Transilvania, șampagner externe și externe,

precum și tot felul de licheururi delicate, înghețată, cafea turcească specială etc.

Localuri invalide cu separeuri retrase și superior a la Paris.

Ultimele Informațiuni

— **Personale.** De prepozit al capitolului catedral de la Gherla a fost ales pâr. canonic *Dr. Octavian Domide*, prelat papal.

— **P. V. Ordinariat de Gherla publică,** cu termenul de 15 Mai, concurs la parohiile *Săplac* (Gherla) și *Cehalul românesc* (Sărăuad), precum și la postul de catehet la școlile urbane din Bistrița.

— **Concert.** D-na Elena E. Chiffa, soprană lirică, distinsa elevă a profesorului Ionel Crișan și domnului Camillo de Angelis, binecunoscutul virtuos violoncelist, vor da Sâmbătă la 17 Mai, ora 9 seara în sala Prefecturii județului un Concert în folosul invalizilor de războiu. Va acompania la pian dl Tarnovscky. Indemnăm publicul să ia parte în număr cât mai mare la acest concert.

— **Ministerul de finanțe** a trimis administrațiilor financiare câte un vagon de monede metalice de 1 și 2 lei.

— **Societatea studenților universitari „Junimea Sătmăreană”,** aranjează în 4 Mai a. c. la orele 8^{1/2}, seara o serată artistico-literară cu dans în sala de gimnastică a școlii civile de băeți, la Huedin. Serata, la care își dă concursul toți românii intelectuali din Huedin și jur, promite a fi dintre cele mai reușite, având caracterul de propagandă românească. Astfel de serate ar trebui să se aranjeze cât de des în mai multe orașe provinciale, pentru a desvolta propapanda culturii române în special în orașele ardelenne atât de stânjenite în această direcție de către fostul regim maghiar.

— **Cursul leului** a început din nou să scadă, înregistrând în ultimul timp în Zürich 2'90 franci elvețieni, iar în Paris 8'30 franci francezi.

— **Serbarea și inaugurarea Liceului de Stat, „A. Odobescu” din Bistrița.** Duminică 13 Aprilie a. c. s'a serbat inaugurarea Liceului de Stat „A. Odobescu” din Bistrița. Cu aceasta ocazie s'a inaugurat și Internatul Liceului, săvârșindu-se și depunerea jurământului cohorței cercetașilor dintre elevii acestui liceu înființat anul acesta. După săvârșirea Sfintei Liturghii, la ora 10 dimineața, în asistența d-lui prefect Solomon Halița, care e și Inspectorul General al Invățământului, a d-lui sub-prefect Al. Pălăgies, a tuturor reprezentanților autorităților civile și militare, a întregului corp didactic și-a numărului public din împrejurimi și localitate, a fost întrunirea în sala Liceului unde s'a făcut sărberea după programul stabilit, având o eselență reușită morală.

— **Camera de industrie și comerț** organizează un nou târg de mostre, care se pregătește cu mare aparat, pentru a fi cât se poate de impozant.

— **Hoți de noapte în Deva.** Se vede că hoțiile de noapte pentru unii au denit ocupații permanente. În 21 a luni a. au spart și au pătruns în prăvălia lui E. Schumann, iar în noaptea dinspre 26 încă până acum indivizi necunoscuți au atacat în locuința sa pe comerciantul Diamantstein, care deabea a scăpat viu din mâinile tâlharilor.

— **Concursul român de scrimă,** care are loc Duminică, 4 Mai în sala Redutei Cluj, promite a fi dintre cele mai reușite avându-se în vedere, că este primul concurs organizat de români.

— **Guvernul japonez** a arătat că dacă o fi să ne atace Rusia, japonezii vor sări pe partea noastră și ne vor da tot sprijinul, ajutându-ne cu muniții și armată.

Alexandru Anca Cluj Preț curent

pentru Ornamente bisericesti:
Odăjdii (Vesminte preoțesti) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănețuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în cantități deosebite cu prețul de 8000—22000 Lei.

Prapori:
în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. ung cu două chipuri sfinte pe două părți vâpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăieturi cu posomant aurii sau argintii prețul unui prapor dela 2000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 100 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să predau banii.

Colare, Berete, Brăuri, Plastroane.
Potcap de mătasă — — — — 120—
Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din klott negru — — — — 250—
Beretă de cașmir negru gr. cat. — — — — 250—
Colar de pânză „Leo” — — — — 50—
Colar de cauciuc — — — — 45—
Brâu (cingulum) violet moiree sau mătase — — — — 1500—

Brâu (cingulum) negru moiree sau mătase — — — — 1500—
Brâu (cingulum) negru de lână — — — — 450—
Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klott neted — — — — 150—
Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klott neted — — — — 120—

La comandă să se dea numărul și lărgimea colarului plastronului și a beretei. Din colare numai 6 bucăți se trimit.

Requisite bisericesti:
1 Cădelniță de bronz argintată — — — — 1750—
Una fitoare de tămâie cu linguriță din bronz argintat — — — — 550—
1 Candelă din bronz argintată — — — — 900—
1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri — — — — 3800—
1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm. — — — — 1200—
1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit 1000—
1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos email — — — — 1000—
Cruce de lemn cu Hristos în relief 120-200—
3 Cutii de aluminiu pentru oștie — — — — 150—
1 Căldărușe cu aspergil (stropitor) bronz argintat — — — — 1200—
1 Căniță cu lavă pentru spălarea mânilor (bronz argintat) — — — — 850—
Cutie cu trei vase, cuțit și foarfeci la botez (bronz argintat) — — — — 1200—
2 Vase de sticlă cu lavă de zink (la proscomidie) — — — — 380—

— **Școală de plugărie pentru fete.** În Franța s'a înființat o școală de plugărie sau agricultură pentru fete. În școala asta se va învăța un an de zile, atât cât îi trebuie unei femei să se priceapă în ale plugăriei.

— **În fruntea Germaniei.** Se aude că în Germania are să vie la cârma statului un guvern în cap cu amiralul Triplitz, un comandant de vapoare care pe vremea războiului a pricinuit multe pagube omenirii, înecând mai multe corăbii încărcate cu călători pașnici.

— **Leac împotriva bătrâneții.** Un doctor numit Voronoff a descoperit un mijloc să-l facă pe om din bătrân tânăr. Doctorul acesta care acum e de 60 de ani s'a hotărât să se întinerească el singur, după ce a întinerit atâția bătrâni.

— **O măsură a americanilor.** Fiindcă de câțva timp America e năpădită de tot felul de străini cari scumpesc viața pe unde se așează, guvernul american a luat măsuri să nu mai primească pe oricine să se așeze în acea țară.

— **O ceată de tâlhari bolșevici** au încercat să treacă Nistrul și să năpădească în Basarabia, dar grănicerii noștri s'au pus cu focuri de armă pe dânșii și i-au împrăștiat.

— **Comorile lui Nichita.** Cetitorii de gazetă știu, că vestitul rege al Muntenegrului a murit în Franța anii trecuți. La moartea lui toată lumea șoptia că Nichita ar fi avut comori mari și multe, cari nu se știe unde sunt ascunse. Cică acelea comori ar fi apăsate zeci de chilograme, aur și argint. Sârbii ocupând Muntenegrul, mult s'au ostenit căutând bogățiile lui Nichita, dar înzădar. Bătrânul le ascunsese bine. Acum vine știrea, că un slujbaș din Zagreb a dat peste acestea comori împachetate bine și încuiate într'o casă din capitala Croației și Slavoniei. Pachetele au fost duse la Belgrad și desfăcându-se au ieșit la iveală lucruri în preț de mai multe milioane.

— **Nenorocire mare.** Podul de lemn care trece peste râul Buzăului, s'a rupt tocmai când treceau pe el niște lucrători cari duceau cu ei material și scule pentru dresul acestui pod. Unii din lucrători cari au căzut în apă au fost foarte grav răniți.

Prim-redactor responsabil:
V. I. Moldovan.

S'a pierdut carnetul de lucru al lui Friedmann Béla calfă de lăcătuș, aflătorul este rugat a preda carnetul Strada Căile Ferate 4.

Prețime! Nou Apărut!
Predici la morți
de I. Marga, protopop
1 exp. 35 lei. plus port. Se află la Librăria Anca Cluj.

- 1 Potir cu tăer (patenă) (bronz aurit) neted — — — — 2800—
  - Disc și steluță (bronz aurit) — — — — 1000—
  - 1 Cutie cu trei vase pentru: oleu și mir la botez (bronz aurit) I. C. O. 1800—
  - 1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. cuminecătura la bolnavi — — — — 1500—
  - Ciborium (bronz aurit) — — — — 3800—
  - Monstranță (bronz aurit) rom. kath. 5500—
  - Clopoțele pentru altar — — — — 100-200—
  - Copcii (cărlige) pt. odăjdii (aurite și argintate perechea — — — — 100—
  - Sfeșnice pt. perete (cu un braț) — — — — 50—
  - (cu două brațe) — — — — 100—
  - Icoane sfinte — — — — 45-200—
- Banii se trimit înainte, comenzile se efectuează în 3—4 săptămâni.
Toate prețurile sunt rezervate și pentru străinătate dublu.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj
și se află de vânzare următoarele:
Piese teatrale și Poezii
cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

- Teatre:**
- * „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — 20—
  - * „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — — — — 15—
  - * „Gura Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — 20—
  - * „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — 15—
  - * „Pentru patrie” (poporală 4 acte) de Nic. Țințariu — — — — 15—
  - * „Petitorii” comedie într'un act de Nic. Țințariu — — — — 15—
  - * „Puiu Codrului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — — — — 20—
  - * „Nevasta mea fie ingeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — 15—
  - * „Infumuratele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavarona — — — — 20—
  - * „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — — — — 20—
  - * „Oglinda fermecată” (lirică 4 acte) I. Jasinsky — — — — 15—
  - * „Doine și Chiuțuri” adunate din gura poporului de „Siminic” — — — — 15—

- Diferite:**
- * „Inima mea” (cântece populare) — — — — 15—
  - * „Imnuri Românești” (cântăce naționale) — — — — 10—
  - * „Ecouri” de Traian Dumbrava — — — — 5—
  - * „Umoristice” (Glume) de Costi — — — — 15—
  - * „Versuri din Război” (poezii populare) — — — — 10—
  - * „Iubirea” (notă muzicală) pentru Pian și voce — — — — 15—
  - * „Imnul Studențesc Creștin” pentru Pian și voce — — — — 15—
  - * „Clindare” cărți cu târgurile — — — — 10-40 Lei

- „Dicționar” român-maghiar — — — — 5—
- „Carte de visuri” — — — — 15—
- „Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea — — — — 5—
- * „Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — — — — 20—
- * „La isvoarele vieții” de M. Velea — — — — 10—
- * „Pentru Macedonia” imperativul nostru național de M. Dragnea — — — — 10—
- „Scrisori de iubire de după mai mulți autori — — — — 10—
- * „Aventurile fantastice” ale lui Wilyams Gotthard roman — — — — 10—
- * „Nenorociri” (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — — — — 8—
- „Trepnetnicul” (expl. semnelor — — — — 3—
- „Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — — — — 6—

- Cărți școlare:**
- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné — — — — 20—
  - * Aritmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure — — — — 30—
  - * Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — — — — 15—
  - * Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — — — — 15—
  - * „Iulia Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V—VI. de Traian Popa prof. de liceu — — — — 35—
  - * „Lecții de limba română” de prof. Murășan — — — — 20—

- Cărți preoțesti:**
- Carte de rugăciuni, Mângăerea Sufletului de I. Geț — — — — 25—
  - Carte de rugăciuni, Mângăerea Sufletului de I. Geț ediție de lux — — — — 100—
  - * „Predici la Morți” de prof. I. Marga — — — — 25—
  - * „Predici pentru postul mare” (ciclu dublu) de protopop I. Marga — — — — 20—
  - * „Păstorul sufletesc” (I—VI. vol.) — — — — 120—

- Juridice:**
- * „Criza valutară și asanarea ei” de Dr. M. Șerban — — — — 85—
  - * „Legea de execuție” trad. de Dr. Barta și Dr. Hancu — — — — 65—
  - * „Vademecum” rom.-mag. de Dr. Köves — — — — 60—
  - * „Jurnal de term. adv.” (cu pereți tari, folosibil pe orice an) — — — — 50—

Medicale:
* „Cartea Moașelor” de Dr. Grigoriu pentru toate femeile — — — — 120—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute. La comandă banii se trimit înainte plus port.

Toate prețurile sunt rezervate și pentru streinătatea dublu. Cereți lista de cărți școlare, Preoțesti, Juridice, Medicale, tipărituri și ornate bisericesti.

Fabrica română ardelenă de clopote patentate și Ornate Bisericești
ALEXANDRU ANCA CLUJ
Piața Unirii Nr. 32.
Fabrica C. Victoriei 36.